

Кіровоградська обласна бібліотека ім. Н. М. Крупської
Ім. Я.

Контрольний екземпляр

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Моя родина

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання XIX • № 135 [2551]. ВІВТОРОК, 14 ЛИСТОПАДА 1978 року. • Газета виходить з 1939 року
Ціна 2 коп.

ПЕРША КОЛОНКА

ЧУТТЯ ЄДИНОЇ РОДИНИ

НАБЛИЖАЄТЬСЯ 325-А РІЧНИЦЯ ВІКОМНОЇ ПОДІЇ — ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНИ З РОСІЄЮ

Витоки міцної дружби українського й російського народів беруть початок із сивої давнини. Об'єднані спільною метою боротьби проти класових ворогів, за свободу і незалежність, за своє світле майбутнє, трудящі України і Росії сотні літ мов свято бережуть і примножують ті життєві джерела нерозривної єдності та братерства. З утвердженням і перемогою ідеології робітничого класу прапором республіки-сестер, як і всіх народів Країни Рад, стає соціалістичний інтернаціоналізм. І якщо ми досягли монолітної єдності радянського суспільства, то в цьому найважливішу роль відіграло послідовне втілення в життя ленінської національної політики КПРС, політики дальшого розвитку і зближення націй, зміцнення Союзу РСР.

Сьогодні в нашій країні склалася нова історична спільність людей — радянський народ. Ми — радянські! Моя, твоє, наша адреса — Радянський Союз! Пліч-о-пліч наші діди та батьки йшли на штурм царського самодержавства, старого світу, на боротьбу з націоналістичними ворогами. В одному строю росіяни і українці, грузини і білоруси, вірмени і казахи — усі сім'ї народів СРСР — відстоювали завоювання Великого Жовтня від зазіхань ворогів найрізноманітніших мастей. Спільно ми побудували суспільство розвинутого соціалізму, зводимо світлу будову комунізму. Наша музика, наша воля, наші героїзм і гігантські темпи зростання в усіх сферах буття — безприкладні для світової історії. Бо згуртовано, міцною сім'єю під керівництвом партії комуністів завжди йшли ми разом до перемоги. Саме в цьому — запорука нашого світлого майбутнього. Ось чому невідомою частинкою процесу формування у молоді комуністичної свідомості є виховання юнаків і дівчат на ідеях дружби радянських народів, соціалістичного інтернаціоналізму.

З чого починається Батьківщина? Найкоротшу відповідь, певно, дасть сьогодні навіть першокласник: «З картини в моєму букварі». Справді, краще й не скажеш. Але нехай же ця картинка не перетворюється для дітей у затишний пейзаж чи золоте руно. Нехай же любов до рідного краю просте у свідомості молоді соціальними поняттями. А для цього треба, щоб з уст комсомольських активістів та ідеологічних працівників діти взяли, що наш, соціалістичний лад — найсправедливіший у світі, що тільки за умов такого ладу створюються всі можливості для всебічного гармонійного розвитку особи. І щоб діти пересвідчилися у цьому. Фактами ми повинні переконувати, що наш багатий радянський добробут — це справа рук і розуму людей усіх республік-сестер.

Отже, у формуванні патріотично-інтернаціоналістично виховувати весь комплекс виховної роботи. І особливо важлива роль тут революційних і бойових традицій нашого народу. Сьогодні в кожному, навіть малому, населеному пункті живуть моїх фронтівників, ветерани війни і праці різних національностей нашої країни. Зустрічі з ними, задушевні бесіди часто дають більше для інтернаціонального виховання, ніж найдовша лекція.

Всі ми живемо під спільним дахом Країни Рад. Нас єднає спільна мета, почуття загальнонаціональної гордості, ми готові гідно продовжувати революційні традиції партії і народу. Тільки нас уявляв великий Ленін — працюючими, ідейно переконаними, патріотично самовідданими, з високорозвинутим чуттям єдиної родини.

У КНИЗІ спогадів товариша Л. І. Брежнєва такі слова: «Люди ростили хліб на землі — земля ростила людей». Мені здається, саме вони досить чітко визначають основний зміст «Цілини».

У книзі йдеться не тільки про освоєння велетенських просторів казахстанських степів, основне — утвердження героїзму цілини бунів, показ того, як людина свідомо і добровільно йде на трудовий подвиг, як вона витримувала всі труднощі побуту першої пори і «роками терпіваче і стійко обживала цю зовсім не ласкаву землю». Тільки у справжньому ділі повністю розкривається людина. Ця думка червоною ниткою проходить через усю книгу спогадів. Згадаймо Д. П. Нестеренку, скромного і працьовитого механізатора, що приїхав до Казахстану жити й працювати. І лише після героїчної загибелі тракториста друзі довідалися, що він Герой Радянського Союзу. Ось яким скромним був Герой форсування Дніпра. «Одна подробиця особливо зворушила мене, — пише Л. І. Брежнєв, — в палатці Нестеренка друзі знайшли саджанці українських вишень. Значить, недовго їхав він у Казахстан, якщо віз із собою, щоб посадити в степу. Але вже без нього вирости ці вишні».

Перед читачем проходить алейчезна галерея героїв — першопроходців — цілиників. Скільки теплих слів у книзі про звичайних трудівників радгоспів, яких звеличили праця! Першопілінники В. М. Довжик, і Г. В. Дитюк, друге покоління підкорювачів казахстанських степів — В. М. Ніколенко і В. А. Ісаков, що продовжили традиції батьків, дев'ятеро синів комбайнера І. Г. Космича, що трудяться нині на полях радгоспу «Самарський» Цілинноградської області... Це вони ростили і ростять хліб, це вони зростали у праці.

Мені, як пропагандисту, вихід у світ нової книги спогадів товариша Л. І. Брежнєва бачиться дуже своєчасним. Після липневого (1978 р.) Пленуму ЦК

ЗЕМЛЯ РОСТИЛА ЛЮДЕЙ

КПРС, який поставив перед сільським господарством країни нові важливі завдання, опублікування «Цілини» має величезне значення. Адже у книзі значна увага приділена методам організаційно-партійної та господарської роботи. «Вся діяльність партії на цілині являла собою приклад величезної новаторської і видатної за всіма результатами епопеї». Не втрапили вони своєї цінності і на сьогодні.

Повсюдно в «Цілині» подібно зерну досвіду роботи партійного працівника. Особливо цінні поради безпосередньої роботи з людьми, критика кооперативу, переоцінки своїх здібностей і можливостей. Ось конкретний приклад. Леонід Ілліч пише: «...с страшніший корог для землі, ніж плуг і бур'ян, — це нав'язування їй всіляких рекомендацій». Навіть багато їх було і надто дорого вони коштували країні, щоб не зрозуміти: команди сільському господарству за самою його природою протипоказані... Чи не актуальні ці слова і в наш час? Бо ж подекуди ще трапляються, на жаль, керівники, котрі прагнуть перш за все не якісно зробити свою справу, а якомога швидше відрапортувати.

Для пропагандистів нова книга спогадів товариша Л. І. Брежнєва як і дві попередні — неоціненний скарб, важлива підмога в роботі. Насамперед тому, що «Цілина» досить міцно пов'язана з сучасністю, з проблемами нинішнього сільського господарства, а це для кожного сільського агітатора чи пропагандиста відкриває великі можливості використання книги для лекцій, бесід, занять у гуртках.

М. КОВТОНЮК, пропагандист. Онуфріївський район.

КОЛЕКТИВНЕ ЧИТАННЯ СПОГАДІВ ТОВАРИША Л. І. БРЕЖНЄВА „ЦІЛИНА“

Ще зовсім недавно на сторінках радянської преси, у відгуках на книги товариша Л. І. Брежнєва «Мала земля» і «Відродження», читачі висловлювали побажання, щоб Леонід Ілліч продовжив роботу над спогадами і розповів про найбільш важливі етапи в історії країни. І ось нові, хвилюючі сторінки, присвячені великому подвигу партії, народу під час освоєння цілининних земель побачили світ. У журналі «Новий мир», а згодом у періодичній пресі було опубліковано нову книгу спогадів Л. І. Брежнєва «Цілина».

Нова книга спогадів товариша Л. І. Брежнєва викликала великий інтерес у трудящих. До редакції надходять численні відгуки читачів, у яких вони підкреслюють неоціненне значення твору для вдосконалення ідейно політичної роботи, посилення виховання трудящих на революційних, бойових і трудових традиціях партії і народу. Друкуємо деякі з цих відгуків.

Саме школою трудової гарту були цілині землі Казахстану для комсомольців і молоді 50-х років. Прочитавши розділи з нової книги Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР Л. І. Брежнєва «Цілина», я мимоволі повернувся думкою в ті роки величезного ентузіазму своїх більш як 350 тисяч ровесників, які освоїли 36 мільйонів гектарів нових земель.

ШКОЛА ТРУДОВОГО ГАРТУ

1957 року на розораних землях Казахстану досягав третій щедрий уржай. Комуністична партія звернулася до комсомолу країни із закликом напружити на допомогі цілиникам у збиранні хліба 100 тисяч чоловік молоді. А незабаром з'ясувалося, що в комітеті комсомолу надійшло понад мільйон заяв.

У червні більш як 300 комсомольців нашої області поїхали в Північний Казахстан. До складу загону входили робітники заводів «Червона зірка», «Червоний Профінтерн» (нині ремзавод), понад 100 студентів педінституту.

Нам вручили путівки з комсомольським значком і знаком «За освоєння цілини» на склячинці. Під звуки духового оркестру відіжджали ми у вантажних «теплушках», на чер-

воних дошках яких майоріли лозунги: «Даймо цілині!» «Приймай, Казахстан, допомогу комсомольців України!», а крейдю ми написали: «Ми з Кіровограда».

Понад 20 літ минуло відтоді. Вже десять років я працюю викладачем у вузі, в якому тоді, 1957 року, навчався на філологічному факультеті. Коли доводиться бувати зі студентами на польових роботах у господарствах області, на будовах, де працюють студентські загони, я з радістю відзначаю, що славне ім'я комсомолу достойно звеличує своїм трудом і комсомольці 70-х років. Це вони будують БАМ і КамАЗ, це вони господарюють на Тюменщині і в Самотлорі, це юнаки і дівчата піднімають Нечорнозем'я.

У своєму вітанні бійцям загону, який напередодні 60-річчя ВЛКСМ відіжджав у район Нечорнозем'я, товариш Брежнєв сказав: партія вірить, що разом з усіма трудівниками Нечорнозем'я своєю ударною працею «мало» внесе вагомий вклад у здійснення історичних рішень XXV з'їзду КПРС, липневого (1978 року) Пленуму ЦК КПРС.

Це — визнання зрілої творчої сили комсомолу і його вічно молодого енергії, в яку вірять, на яку надіються.

Ось такі думки викликала у мене нова книга Л. І. Брежнєва.

В. СМОТРЕНКО, викладач Кіровоградського педінституту імені О. С. Пушкіна.

«НАС ЄДНАЛО БРАТЕРСТВО!»

У роки Великої Вітчизняної війни відважна льотчиця Герой Радянського Союзу Антоніна Федорівна Худякова зробила більш як 900 бойових вильотів. Вона прийшла з боями слазний шлях від донецьких степів до Берліна.

Тепер Антоніна Федорівна на заслуженому відпочинку, живе в Олександрії. Увесь вільний час вона віддала військово-патріотичному вихованню молоді. Нині під час зустрічей з юнаками і дівчатами проводить бесіди, присвячені 325-річчю возз'єднання України з Росією. «Нас єднало братерство», — починає вона свою розповідь...

На фото: Герой Радянського Союзу А. Ф. ХУДЯКОВА розмовляє з комсомольцями — переможцями змагання на честь 61-ї річниці Великої Жовтня — токарем Олександриского електромеханічного заводу Віктором СТАДНИЧЕНКОМ, дояркою колгоспу імені Свердлова дояркою колгоспу «1 Травня» Петрівським районом Віктором МИКОЛАСЬКОМ, економістом бази «Укрпульторг» Ларисою КРИВОНІС командиром підрозділу мисливського внутрішніх справ Юрієм ГОЛОВЧЕНКОМ і комбайнером колгоспу імені Мданова Світловодського району Анатолієм КОЛОТИГІНИМ.

ТРЕТЬОМУ РОКУ П'ЯТИРІЧКИ— УДАРНИЙ ФІНІШ!

ДЛЯ ВРОЖАЮ-79

Глибока осінь. У цей час хлібороби підбивають підсумки роботи за рік. Нам, членам комсомольсько-молодіжного колективу другої тракторної бригади, є про що звітувати. На кожному гектарі посіву ми виростили по 42 центнери зерна озимої пшениці, по 350 центнерів цукрових буряків. Такі врожаї легко не даються. Потрібно знати і любити землю, бути на ній справжнім господарем. Саме господарями стали мої товариші по комсомолу, трактористи Дмитро Карелін, Василь Лубцова, Іван Чуркін та інші механізатори.

Почуття господаря... З ним людина не народжується, його — це почуття, треба виховувати. І ми виховуємо його — на комсомольських зборах, на виробничих нарадах, на роботі в полі. А взірцем для нас, молодих, є наш бригадир, комуніст Іван Архипович Ковальов. Його досвід, знання стають

нам у великій пригоді. Вміння раціонально використовувати техніку дало змогу колективі заексплуатувати 50 центнерів пального та мастил. План третього року п'ятирічки він виконав до 60-річчя Ленінського комсомолу.

Врожай зібрано, але боротьба за врожай триває. Поле вимагає постійної турботи і ласки. Від того, як збагатити його добривами, залежить віддача гектара. Ми створили загін родючості, прагнемо дати кожному гектарові максимальну кількість туків місцевих добрив. Вчасно і високоякісно провели оранку ґрунтів під урожай четвертого року п'ятирічки. Отже, є всі підстави вважати, що наступного року ми виростимо ще кращі врожаї.

М. ТЕТЕРІН,
групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу колгоспу «Перше травня» Мало-висківського району.

ОКРИЛЕНІ НАГОРОДОЮ

Радісна подія відбулася нещодавно в житті комсомольсько-молодіжного колективу кондитерського цеху Новомиргородської райспоживспілки: на мітингу, в урочистій обстановці, юним кондитерам вручили Почесну грамоту ЦК ВЛКСМ. Цю нагороду молоді працівники райспоживспілки одержали за успіхи, досягнуті в соціалістичному змаганні на честь 61-ї річниці Велико-го Жовтня.

Наш колектив виступив одним з ініціаторів руху «Комсомольський рік — за дев'ять місяців». Представник райкому комсомо-

лу вручив нам перехідний Червоний прапор. Чимало моїх подруг дістали заохочення. Портрет Марії Кріпак, наприклад, занесено на районну Дошку пошани.

Окрилені нагородою, наші дівчата дали слово працювати ще краще. Своєю виробничу трирічку колектив виконав ще у вересні. Нині на його трудовому календарі — четвертий рік десятиріччя.

З. БУХИНИК,
групкомсорг комсомольсько-молодіжного колективу Новомиргородської райспоживспілки.

РІК—ЗА ДЕВ'ЯТЬ МІСЯЦІВ

«Комсомольський рік — за дев'ять місяців!» З такою ініціативою виступили комсомолки з молочноговарної ферми колгоспу «Прогрес» Новомиргородського району. Дівчата з честю додержали слова: сім молодих доярок виконали свої річні намітки достроково. Серед них — групкомсорг Ольга Шевченко, яка виборола першість у змаганні молодих доярок району. Її портрет

занесено на районну Дошку пошани. Добре рекомендувала себе Лідія Сергата. Дівчина доглядає групу перівток, від кожної вона одержала понад дві тисячі кілограмів молока. Комсомолка виконала річне зобов'язання ще на початку серпня.

Із завданням трирічки справився весь колектив комсомольсько-молодіжної ферми.

В. ДІМІН.

ЗА ПОЧЕСНИЙ

На 100 кубометрів збірного залізобетону більше норми дають щозміни члени комсомольсько-молодіжної бригади Івана Мудрого, до того ж вище встановлених нормативів. Продукцію здають з першого пред'явлення. А продукція у хлопців особлива. Бригада виготовляє віброопори та плити перекриття.

Нещодавно в нашому комсомольсько-моло-

діжному колективі побувала рейдова бригада «Комсомольського прожектора». Станом підготовки виробів до приєднання їм почесного п'ятикутника дозорці лишилися задоволені.

М. БАБИЧЕНКО,
групкомсорг, робітник головного заводу світловодського виробничого об'єднання «Дніпроенергобудіндустрія».

Сприяє розширенню мережі технічних станцій, гуртків, клубів, збільшенню рядів раціоналізаторів, своєчасному впровадженню їхніх пропозицій і винаходів. Ширше практикувати укладення договорів на технічну співдружність, створення комплексних творчих колективів молодих робітників, спеціалістів, учнів.

(З резолюції XVIII з'їзду ВЛКСМ).

ЖОДНОГО ДНЯ БЕЗ ПОШУКУ

Мабуть, ніхто так не наближений до майбутнього, як винахідник чи раціоналізатор. Пошуки, роздуми, варіанти, знахідки — це підвалини дня завтрашнього. В них і моральне зростання молодих новаторів, адже день, прожитий без творчості, — для них особиста невдача.

Всесоюзний огляд науково-технічної творчості молоді є однією з форм масового патріотичного руху «П'ятиріччя ефективності і якості — ентузіазм і творчість молодих!» Для тисяч молодих едісонів Кіровоградщини він став серйозним іспитом на професійну й громадянську зрілість, а для комітетів комсомолу — школою керівництва творчим процесом.

За роки десятиріччя п'ятиріччя кількість учасників Всесоюзного огляду НТТМ зросла з 12 до 20 тисяч, що становить четверту частину всієї працюючої молоді області. Майже кожен третій член ВЛКСМ — молодший 30 років. Науково-технічною творчістю регулярно займається понад 15 тисяч молодих робітників, студентів, учнів шкіл і професійно-технічних училищ. Підвищилася ефективність впровадження в народне господарство раціоналізаторських пропозицій юнаків і дівчат. За два з половиною роки нинішньої п'ятирічки впроваджено понад 5 тисяч винаходів і пропозицій, що дало економічний ефект більше 7 мільйонів карбованців.

МАТРЬОШКА ВІДКРИВАЄ ТАЄМНИЦІ

Володимир довго стояв біля прилавка і не міг відірвати від матрьошки очей. Чудове виконання іграшки викликало в ньому задріжжя: «Чому ось таку красу ми повинні завозити з інших країн? Що ж, він, токар Світловодського лісгоспзагу Володимир Пономарчук, зробить саме таку іграшку. Ні, навіть кращу, бо цього вимагає його професійне самобудовство.

Спробував виточувати іграшку на новому верстаті ТМ-200, але... Заготовки для матрьошки виходили або з недостатньою чистотою обробки, або взагалі розсипалися під різцями на шматочки. Варитися у власному соку — це не

вихід зі становища. Попрощався, щоб послати на якесь споріднене підприємство. Так відбулася екскурсія на Тираспольську фабрику сувенірів. Дояго ходив цехами, придивлявся до кожної дрібниці, розпитував, записував щось до блокноту.

А вдома знову те ж саме: розриви, тріщини, сломов, брак. У чому причина? Шукав і не знаходив відповіді. Проходячи повз вітрину, мимоволі позирнув у бік матрьошок, а ті ніби сміялися з нього.

Думка про різці приїшла несподівано, коли майже опустив руки: «Конфігурація різців! Чому не звернувся на них уваги в Тирасполі?» Своїми

здогадками Володимир Пономарчук поділився зі старшим механіком В. О. Чубарезим. Тому давно сподобався непосидючий хлопець, завжди захоплений якимиись ідеями. І цього разу досвідчений майстер оцінив міркування молодшого товариша. Оцінив і допоміг зробити креслення, розрахунки. Так появились два різці нової конфігурації, що дістали умовні назви «перо» і «гачок».

Несміливо, обережно Володя підходив до верстата в перші дні роботи. Тоді з нього нічого було й питати: нозачок. Сьогодні за плечима у нього не один рік досвіду. А все ж хвилювання відчувалося, неначе знову вчиться ходити.

Завертілася заготовка, полетіла з-під нових різців стружка. Безформний шматок дерева швидко почав набирати чіткої форми. Готово! Чистота

обробки майже не вимагає додаткового шліфування. Аж самому сподобалося! А наставників сподобалося?

Старший механік сказав коротко: «Молодець!», але Пономарчук згадав, що презвучала ода його дітищу. «Перо» й «гачок» виявилися золотими.

Поки що дві сотні матрьошок відправлено в магазини Світловодська та області на суму понад 500 карбованців. Це тільки початок, іграшки знайдуть шлях до покупців.

Бригаду по виробництву цих іграшок очолює Володимир Пономарчук.

Незабаром комуністи підприємства прийматимуть Володю кандидатом у члени КПРС. І творчість — теж хороша йому рекомендація.

Г. КАРПЕНКО,
старший економіст Світловодського лісгоспзагу.

ТЕХНІЧНА
ТВОРЧІСТЬ
МОЛОДИХ

Сміливо можна твердити, що з кожним роком творчість глибоше пускає коріння, новатори беруться за розв'язання складніших проблем, тобто відбуваються не тільки кількісні, але і якісні зміни в розвитку НТТМ. Наприклад, реалізація трьох пропозицій інженера-технолога Олександрійського електромеханічного заводу Ніни Козлової дала, по-перше, економію 24 478 карбованців, по-друге, подовжила строк експлуатації і підвищила якість плат друкованого монтажу.

Характерною особливістю творчої діяльності молоді стала колективність новаторської праці. З участю первинних організацій ВЛКСМ в області створені та ефективно діють 650 молодіжних об'єднань, близько тисячі гуртків НТТМ, 150 шкіл молодого раціоналізатора. Дедалі більшого поширення набирає практика укладення договорів на творчу співдружність між наставниками і молодими новаторами.

У складі комсомольсько-молодіжної бригади раціоналізаторів Олександрійського автотранспортного підприємства 10062 одинадцять чоловік. Очолює її кращий раціоналізатор області, голова ради ВЛКСМ, молодий ко-

муніст Леонід Холохолов. Протягом двох останніх років колектив розробив і впровадив у виробництво 63 раціоналізаторські пропозиції, близько 10 винаходів з економічним ефектом 48,7 тисячі карбованців.

Комсомольські організації, ради ВЛКСМ удосконалюють форми і методи роботи з молодими творчими силами. На підприємствах, в організаціях, навчальних закладах у ході двох перших етапів Всесоюзного огляду проведено понад 2 тисячі громадських оглядів, конкурсів, естафет, улаштовано понад 100 виставок НТТМ, на яких пропагувався передовий досвід кращих новаторів. Лише виробничі об'єднання «Олександрія-вугілля» на 20 виставках технічної творчості представило 40 розробок молодих раціоналізаторів. З них 16 експонувалися на виставках досягнень народного господарства СРСР та Української РСР. У роботі восьми науково-технічних семінарів, шкіл передового досвіду взяли участь 250 передовиків виробництва.

На творчу основу поставлено роботу з молодими раціоналізаторами на Кіровоградському заводі тракторних гідроагрегатів, Олександрійському електромеханічному заводі, Побузькому нікелевому, Дніпровському заводі твердих сплавів, у Капітанівському МПТУ № 10, кіровоградських МПТУ № 4 і технічному училищі № 1. Тут комітети комсомолу не пускають справу на самоплив, працюють у тісній співдружності з радами ВЛКСМ, доповідями новаторами. Тому такими щедрими на творчі знахідки були перші етапи огляду.

А вже стартує третій етап Всесоюзного огляду НТТМ, присвячений 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна. Отож добро творчого ужитку вам, молоді едісони!

М. КУЛИКОВ,
інженер обласної ради ВЛКСМ.

На фото: відвідувачі виставки НТТМ знайомляться з експонатами — творчим доробком молодих новаторів виробничого об'єднання «Олександрія-вугілля».

Фото І. КОВАЛЬОВА.

ЯКІСТЬ НАШОЇ РОБОТИ

ЗА ВІКНОМ з нахмареного неба сповзали сутінки, блідий молодик іще ледь маячив. Крізь шибку можна було розглядати колишню Хресто-воздвиженську церкву. Дерев'яні кути бруків трохи задурили білокам'яні стіни. Зате добре видніся бляшаний дах, споруджений замість даху. Майже як у В. Земляка: в усьому «відчувалося велике руйнування старою, тихе, спокійне, без скрипу і тріску, але невблаганне...»

Тепер тут народний музей. У підвальному склепі — родова усипальниця Раєвських, де в ніші замуровано прах генерала — героя 1812 року Миколи Миколайовича Раєвського.

Правду кажучи, я завжди хвилююсь, перебуваючи тут, бо ці краї дали нам багатьох відомих людей. Назва хоча б Марію Волконську, дочку генерала, дружину декабриста, палко оспівану Пушкіним та Некрасовим.

Зрештою в уяві кінець шістдесятих років минулого століття... До усипальниці підкотила запряжена цугом карета. Слуга допоміг літній жінці. Вона поволи спустилася сходами склепу. Слідом висели сивого як лунь Сергія Григоровича Волконського. Високий нахмарений комірець з-під синюваточорного фрака трохи підпірає шию, що заплілася. Через довге срібне волосся та бороду каторжний князь дуже скидався на святого старця.

— Знаєш, не один кішляк випив... — сказав слуга Раєвських, роздивляючись старого пана.

— Отож воно і є, — підтакнув інший. — Бач, який понівечений. І ноги сам не переставить...

Волконські поверталися із сибірського заслання в чернігівський маєток дочки Вороньки...

Мовчки підходжу до приналежності храму пам'яті.

З розчинених дверей музею йде застоїний дух. Тишу підточує тонке подзенькування нещільно припасованої шибки. Експозиція починається стеною про заснування села. Рядок за рядком чорні бісеринки літер на цупкому ватмані ведуть оповідь про історію Розумівки від сивої давнини до сьогодні. Про експонати і про сам музей уже розповідали у нашій газеті за 7 жовтня цього року. Та өкотре заново пригадуючи бачене, я не можу зрозуміти, звідки йде така незатишність експонаційного залу. Здається, є тут усе, що повинне бути в історико-краєзнавчому музеї: і старе пересохле дерев'яне рало, і деякі речі з колишньої садиби Раєвських, і фотографії перших колгоспників, ветеранів війни та праці, деякі їхні особисті речі. Інша справа, що їх тут лише мінімум. Зате багато портретів-копій і полотен у кольорі, виконаних на замовлення київським художником Михайлом Петриком. І оце розкішне художнє оформлення, певно, й відвертає увагу від експонатів, затьмарює автентичний рушничок, поржавілі наски і вигорілу шибку. За незначним винятком, усі картини підручничкового характеру (себто подібні репродукції є в шкільних підручниках історії). Навіщо ж загальнонавчально, точніше, загально-

бачене, там, де йдеться про конкретне? Що це, сільський музей чи парадна кімната для гостей?

Як знати, похвалю чи докором звучать із книги відгуків слова, писані ще в червні 1969 року: «Оглянувши експозицію, ми лишилися задоволеними її оформленням». А скільки прямо-таки схвильованих записів про недостатню роботу в музеї! «Хотілося б висловити побажання», — писала Г. М. Мойсєєва, старший науковий співробітник ІРЛІ (Пушкінського будинку), — щоб правління колгоспу знайшло людей, які б дбали про музей постійно, розширяли експозицію і провадили наукові пошукові роботи в навколишніх селах». Викладач із Кіровограда питає: «А де ж комсомольська організація села? Чому б їй не розгорнути виховну роботу в цьому музеї?»

Та дійсний стан речей, мабуть, цілком обходять комсомольські організації колгоспу «Зоря» кому-

но перепоїсти відразу всі почуття і роздуми, які несеш із лекції. Здається, зайшли до наз Великі Люди на якусь хвилину, витерли піт із чола, поставили в кутку гвинтівку і поцікавились, як справи у їхніх полідоанків...»

— От-от, — спохватився Валентин Павлович, коли я переказав йому слова хлопця, — такі признання ще більше переконують: любов до Батьківщини, відданість їй слід виховувати не на абстрактних, а на живих прикладах, на прикладах працьовитості і мужності конкретних людей, викликати захоплення їхнім ратним подвигом і трудовою добротою, формувати у молоді готовність продовжувати їхню справу — справу будівництва комунізму.

Вітчина... В нашій свідомості вона асоціюється з рідним селом, батьківською домівкою, сонячною стежиною до школи. І як добре, коли підостає покоління, що хоче сприйняти сьогоднішню крізь призму минулого, може порівняти колишнє життя з теперішнім!

— Валентине Павловичу, що ви ставите на перше

зей села Червоного, села із, здавалося б, неприємного історією, має велику популярність, щодня там бувають школярі, там проводять заняття гуртка системи комсомольської політосвіти, тематичні вечори, зустрічі, бесіди, а Розумівський музей, музей всесоюзного значення, розміщений у рідкісній споруді російського «ла-сицизму першої половини XIX сторіччя, з родовою усипальницею Раєвських, пусте.

— Дуже потрібен господар, — зітхають усі, хто побував в музеї. Згоджуються з цим і розумівські комсомольці і вчителі. Як не вистачає їм ентузіазму і захоплення 20-х років! Про які чудова казав Волконський: «Ми самі себе мобілізували, йшли на зустріч труднощам».

Ні, я зовсім не збираюся протиставляти часові різні покоління. Просто хочу зрозуміти, доки в запаснику (якщо так можна назвати відгороджену комірчину в музеї для невисловлених експонатів) припадати пилком провалена каска? Коли зупиняться перед нею і поміркують: іржа виїла дірку чи удар приклада обірвав чись життя? Коли буде записано спогади 83-літнього більшовика, що 1917 року бачив Леніна і патрулював Зимовий? Коли, нарешті, в школі дізнаються про життя села, пенсіонера В. В. Нестеренка, котрий володіє неоціненним джерелом поповнення музею — колекцією ціпів, багаторічним щоденником і комплектом багаторічниць, що видавалися 1958 року в Розумівці!

Як же бути з тим невикористаним у патріотичному вихованні арсеналом видатних діячів, про яких ми говорили? Відповідь на це мають підказати педагогічна практика і звичайна спостережливості.

Реалізм (у найпростішому значенні цього слова) давно переміг у літературі. Час йому здобути повсюдну перемогу й у вихованні. Бо не секрет: нерідко ми говоримо про Волконського, Кутузова, Добросклонова, Островського, Маресьєва як про виняткових людей. Тим самим пропонуємо юним до стерильності ідеалізовані, недосяжні ідеали. А школярям, звісно, простіше брати приклад із звичайних людей.

Ніхто не кличе сторонитися далекого-великого. Зовсім ні. Милуйтеся, вчитуйтеся, адияйтеся. Але все повинне бути життєвим, конкретним, а звідси — й зрозумілим, близьким живій людині. Потрібно оконкретизувати героїв як літературних, так і життєвих. Лише тоді можна чинити зрозуміле, що й історичний герой шукає свого місця на землі, корені відповідальності власної особистості.

«Заслуги прадідів та батьків», — писав декабрист С. Г. Волконський, — нітрохи не дають ваги синам і правнукам, а скоріше накладають на них нелегкий обов'язок стати врівень з ними».

А. СЕРІКОВ,
позаштатний кореспондент «Молодого комунара».

ЯКА ТВОЯ ДУМКА ПРО ТЕ, ЩО ТИ ПРОЧИТАВ НА ЦІЙ СТОРІНЦІ?

1. Що може, на твою думку, історико-краєзнавчий музей?
2. Якщо є такий у твоєму селі чи місті, то розкажи про його роботу і експозицію.
3. Як часто ти буваш у музеї? Сам чи з однокласниками, товаришами по роботі?
4. А хто твій ідеал? З кого береш приклад? Чому?

Театр

СТУПЕНІ МАЙСТЕРНОСТІ

ПУСТИЛАСЯ завіса. Дружні, щирі оплески. Щойно закінчилася вистава за п'єсою назвою «Кришталевий черевичок», якою відкрився новий, одинадцятий сезон студентського театру Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна.

У цього аматорського колективу два народження. Першим оуа 1967 рік. Група студентів — любителів сценічного мистецтва створила невелику театральну студію. Прем'єра відбулася невдахою. Та вистава «Я люблю тебе» А. Делендіна була першим і останнім виступом цієї студії.

Минуло три роки. І тут — щаслива усмішка долі — студія вдруге ожила. Як тенденція до світлих, так і цей творчий колектив міцнів, набирався сили, набував уміння, майстерності. Велика заслуга в його другому народженні належить викладачці Тетяні Михайлівні Левченко.

Почалися напружені будні. Щоденні репетиції. Прем'єри, виступи. На сцені студентського театру йдуть «Таня» О. Арбузова, «Солов'їна ніч» В. Єнова, «Каширська старина» Д. Аверкіна, «Ціркун» Т. Кожушніна, «Кришталевий черевичок» С. Шварца».

— Спочатку нам було цікаво працювати над легкими, нескладними п'єсами, — розповідає головний режисер театру Валерій Дієвкін. — Згодом вони перестали влаштовувати колектив. Тепер у нашому репертуарі різні за тематикою, жанрами, стилістичними особливостями твори. Більше, звичайно, захоплює нас тематика молодіжної.

Успішно закінчується робота над п'єсою С. Соловейчикова «Почальний однокласник», котра порушує проблеми навчання в сучасній школі.

Постійний склад театру — 25 артистів, але банальних грати куди більше. Нинішнє поповнення — кілька талановитих першокурсників, серед яких не можна не назвати двох Тань — Майбороду і Шуляченко. Дебютом останньої була роль Попелюшки в казці «Кришталевий черевичок». Дівчата ще в школі брали участь у роботі драматичного гуртка, а студентський театр допомагає дальшому розвитку їхньої майстерності.

Цікава деталь: на факультеті громадських професій інституту існує театральне відділення. Робота його складається з двох частин — теоретичної і практичної. З історією театрального мистецтва, з його «секретами» студенти знайомить В. Дієвкін. Це — теорія. А практика — то гра на сцені студентського театру. Після дворічного курсу навчання всім випускникам видають диплом нерівнина самодіяльного художнього колективу. З такими дипломами працюють Олег Попов в Онуфріївському районі і Наталка Навишова в Кіровограді.

— Ми побували в Олександрії, Світловодську, Ульяновці, Малій Вищі, Знаменці, — розповідає ветеран театру Юрій Беланюк. — І всюди нас приймали як давніх і добрих знайомих.

Про популярність колективу свідчать і численні дипломи, призи, грамоти. Але найбільша радість для кожного артиста — це теплі усмішки на обличчях глядачів, оплески, квіти.

Авторитет заслужити не легко. Не просто його і вдержати. Колектив пам'ятає про це завжди і всюди: і на репетиціях і на виставах. До цього зобов'язує й висока оцінка роботи колективу — присвоєння театрові звання народного.

Б. ВОЛОДИМИРОВ.

ОГЛЯНЬСЯ НА ДЕНЬ МИНУЛИЙ...

нізму» і восьмирічної школи, самих учителів восьмирічки. Фактично музей закріплено за школою, але конкретної відповідальної особи нема.

— Кинули на школу, а ми що можемо, те й робимо, — сказала зауч Ніна Зотівна Зеленько.

Невже ж так мало може школа? Що ні, я переконався, звернувшись до учнів лише одного класу з пропозицією зібрати експонати для музею. Назавтра Оля Плахотник, Наталя Шевченко, Таня Бочкозська і Наталя Голінська принесли український вишиваний пояс, гребінку, дерев'яну ложку, аркуші зі старої книги. Таких речей в експозиції немає.

— Коли ви були востаннє в музеї? — цікавлюсь у школярів. Одні відповідають — минулого року, інші — 9 травня. Котрийсь хлопець навіть похвастувався:

— Вікна там заграбовані, а то б ми самі залізли...

Можна судити, наскільки «яскравими» були ті відвідини музею, якщо учні не можуть їх пригадати...

В. О. Сухомлинський застерігав, що патріотичне виховання школярів не терпить формалізму, спеціально заздалегідь пропелетируваних «показових» заходів, механічного повторення високих слів. Юних розумівчан можна організовано привести в музей. Але якими організаційними діями зворушиш серце кожного з них? Як зробити, щоб звуки минулої долини до них і щоб вони відчували себе прямими спадкоємцями і продовжувачами справи революційних поколінь?

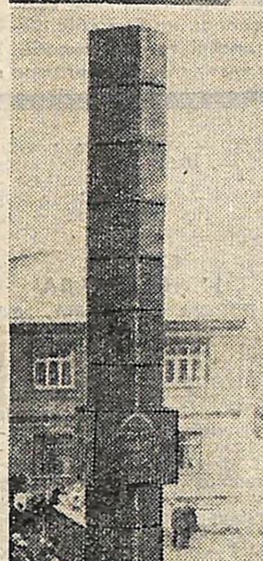
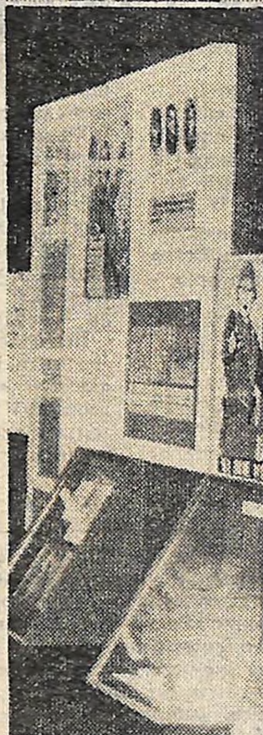
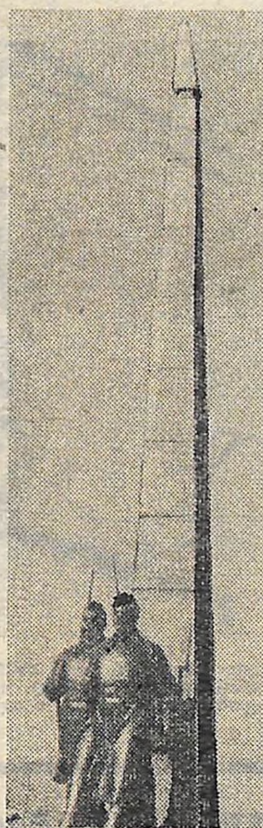
Одного разу в Гайвороні після виступу місцевого лектора В. П. Волконського мені довелося почути від руського юнака: «Важ-

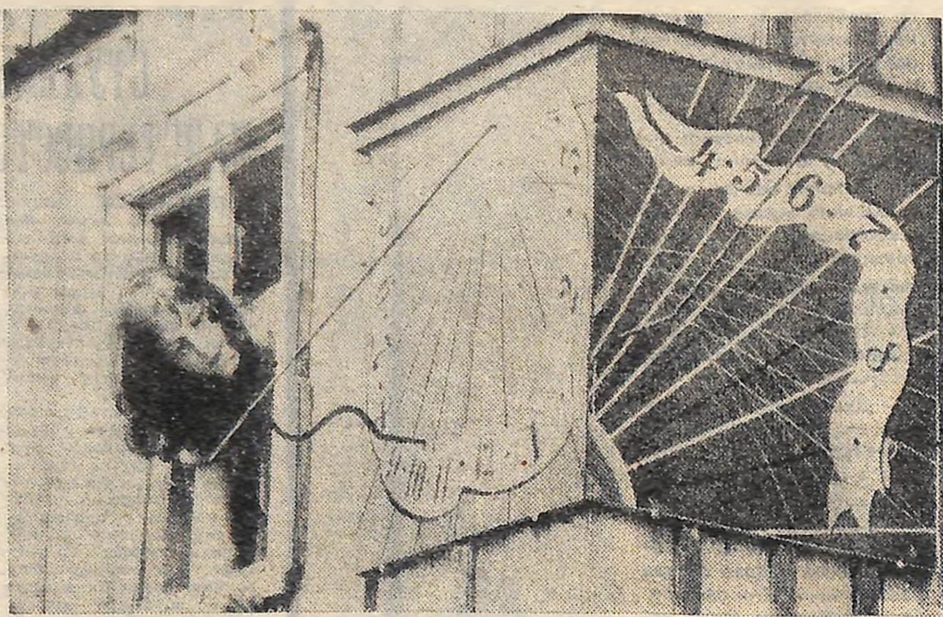
місце у своїх лекціях-розповідях? — перериваю мовчанку.

— Емоції, — відповідає, а трохи подумавши, додає: — Ленін учив: «Без людських емоцій немає і не може бути колективного пошуку істини». При сучасному потоці інформації юнацтву потрібні не тільки факти і цифри, що збагачують інтелект, а й емоції, без яких неможливе повнокровне функціонування почуттів... Молодь має сприймати слова розумом, серцем. Найдовше ж бо пам'ятає — пам'ятає серця...

Дбють про емоційне сприйняття, простоту і цінність викладу і М. Д. Яшуринська, кращий комсомольський пропагандист області, вчителька Червононенської школи Гайворонського району. «1947 року я почала викладати історію, — згадує вона. — Сам предмет вимагав від мене знання місцевого матеріалу. Я в той час і гадки не мала про створення музею. З допомогою учнів, колег, старожилів збирала матеріали про існування села і його людей. Зібране складала в окремі папки, систематизувала відповідно до програмового матеріалу, що вивчався на уроках. І так, рік за роком, матеріалу нагромадилось багато. Якось я показала все це вчителям і висловила пропозицію про необхідність створити музей. Мене підтримали, виділили маленьку кімнату в приміщенні сільської Ради. Учні і вчителі склали план експозиції музею, почали відбирати матеріали та експонати. 5 листопада 1967 року відкрився наш історико-краєзнавчий музей. А коли збудували нову школу, музей переселився у світлу, простору кімнату».

Згодиться, це заучити навіть парадоксально: музей села Червоного, села із, здавалося б, неприємного історією, має велику популярність, щодня там бувають школярі, там проводять заняття гуртка системи комсомольської політосвіти, тематичні вечори, зустрічі, бесіди, а Розумівський музей, музей всесоюзного значення, розміщений у рідкісній споруді російського «ла-сицизму першої половини XIX сторіччя, з родовою усипальницею Раєвських, пусте.

НДР. Такий сонячний годинник, створений ще у XVIII столітті, прикрашає стіни багатьох будинків у селі Таубенхайм (округ Дрезден). Підновлений художником, він, як і раніше, вірно несе свою службу й одночасно є місцевою визначною річчю.

Фото АДН — ТАРС.

МИ З ТОБОЮ, ЛЮДИМО!

Під такою назвою можна було б надрукувати листи-відгук наших читачів на нарис «Олари мене, сонце...», опублікований у «Молодому комунарі» за 14 жовтня цього року. В ньому йшлося про комсомолку Людмилу Попчук із села Захити Новосингородського району. Ось уже кілька років дівчина мужньо бореться з тяжкою недугою, що прикувала її до ліжка.

Пишуть робітники, студенти, учні. Журналіст ульяновської районної газети П. Синиця у своєму листі каже, що його захоплює в Людмилі сила духу: «У 19 років життя збило тебе з ніг таким сильним ударом, що ти вже не змогла піднятися, та все ж твій дух не зломився. Сила духу! Не можуть ні друзі, ні книги,

ні вірні статі небом, сонцем і полем для слабодухих».

Жителька Устинівки Олена Дубровська, яка лежала з Людмилою в одній лікарні, з хвилюванням пише до редакції: «Кожного дня я приходила до Людмили в палату, приносила їй квіти. Адже так приємно побачити на її обличчі радість і усмішку, коли вона казала «спасибі». А улюблена квітка Людмили — червоний мак...»

Несомняно редакція отримала від Людмили Попчук листа, в якому вона ділиться своєю сонячною радістю, що хвороба її поступово відступає. І ми разом з читачами, які прислали свої відгук на зазначений нарис, щиро говоримо: світлої перемоги тобі, Людмילו, міцного здоров'я і повнокровного довголіття!

„КОМПЛЕКС ЗДОРОВ'Я“ В УТО

У Кіровоградському універсальному торговому об'єднанні відкрився магазин «Кулінарія». До послуг

покупців широкий вибір різноманітних продуктів харчування. Одних тільки кондитерських виробів 58 найменувань. Відвідувачі можуть тут придбати м'ясні напівфабрикати. М'ясні бульйони, пиріжки вам запропонують на обід. Кондитерські та інші вироби, що надходять на прилавки ма-

газину, виготовляють висококваліфіковані спеціалісти. Серед них — випускниця професійно-кулінарного училища комсомолка Тамара Чемерис, Тетяна Кожвинова. «Кулінарія» — це друга ланка «комплексу здоров'я», який створюється в УТО.

І. СТАНІСЛАВЧУК.

ВСІ ДОРОГИ ВЕДУТЬ НА ОЛІМПІАДУ

За олімпійською традицією влітку 1980 року на землі стародавньої Олімпії з допомогою збільшувального скла від проміння сонця буде запалено факел Олімпіади-80. Сотні легкоатлетів, замінюючи один одного, бережно пронесуть його дорогами багатьох країн із Греції до Москви — столиці ХХІІ літніх Олімпійських ігор. В урочистій обстановці від факела буде запалено Олімпійський вогонь — символ чистоти і святості всесвітніх спортивних змагань.

Вогонь Олімпії — головний гість Московської Олімпіади. Всього ж у дні Ігор радянська столиця прийме 15 тисяч спортсменів і їхніх тренерів, 10 тисяч офіційних осіб і журналістів, близько 600 тисяч туристів. Гостинно зустріти їх, комфортабельно влаштувати — почесне й складне завдання, яке вже сьогодні, за два роки до початку Ігор, в усіх деталях розв'язує оргкомітет «Олімпіада-80».

Усе починається з дороги. І першими, з ким зустрінуться гості Олімпіади, будуть транспортники. Вже підраховано, що добове навантаження на всі види московського міського транспорту в дні Ігор становитиме понад 30 мільйонів чоловік. По сто тисяч чоловік на добу прийматимуть столичні аеропорти і по 16 тисяч — залізничні вокзали.

Повним ходом іде будівництво нового аеро- вокзального комплексу аеропорту Шереметьєво-2. Тут же починається ще одна сучасна злітно-посадочна смуга. Реконструюються залізничні вокзали Внуково і Домодедово. Розширюється пропускна спроможність залізничних воріт міста. Невдовзі, наприклад, буде

здано в експлуатацію новий пасажирський зал Білоруського вокзалу.

Виконком Московської Ради схвалив генеральну схему організації руху транспорту в місті під час Олімпійських ігор. На початок 1980 року довжина ліній метрополітену, що збільшиться на 20 кілометрів, тролейбусних ліній — на 115, а автобусних — на 110 кілометрів. Буде збільшено й проїзну спроможність ряду ліній метро шляхом скорочення інтервалів руху поїздів.

На трестину розширяться парк автобусів і на чверть — тролейбусів. У столиці їх буде відповідно 7800 і 2500 машин. Щодня по місту плануються випускати 1500 трамваїв. Значно поповниться й парк столичних таксі. Він досягне 18 тисяч машин. Подвоїться кількість маршрутичних таксі.

У дні Ігор на вулицях Москви з'являться сотні машин спеціального олімпійського призначення. Той же олімпійський факел на всьому шляху його руху супроводитиме мікроавтобус Ризького автобусного заводу. В ньому, передусім, передбачено відсік для зберігання запасних факелів з олімпійським вогнем. Спеціальні автобуси готуються й для обслуговування змагань марафонців та велосипедистів шосейних гонок. У них передбачено максимальний комфорт для суддів і тренерів, а головне — вони матимуть електричні мотори, що повністю виключають забруднення повітря на трасі змагань. Розроблено оригінальні конструкції автомобілів для перевезення човнів, байдарок, каное і яхт, транспортів для спортивних коней. До Олімпіади буде випущено електромобілі та

електрофургони, призначені для обслуговування жителів Олімпійського села, пересувні телевізійні станції, мобільні лабораторії для подання медичної допомоги.

Але високе транспортне обслуговування неможливе без доброго стану доріг. На початок 1980 року загальна довжина столичних вулиць становитиме 4,5 тисячі кілометрів. До Олімпіади на багатьох із них проведуть великі ремонтні роботи. Буде, наприклад, укладено нових покриттів біля як на 24 мільйони квадратних метрів. Появляться й нові магістралі. Швидкісною стане автомагістраль від Шереметьєво-2 до Ленинградського шосе. Автомобілі зможуть розвивати на ній швидкість 120—150 кілометрів на годину. На Ленинградському проспекті з'явиться новий боковий проїзд на ділянці від стадіону «Юних піонерів» до площі Марини Расковой. Олімпійською стане й нова магістраль аеропорту Домодедово — Крилатське в обхід центру столиці. Стануть до ладу Ново-Кіровський проспект, траса до Бітцевського кінноспортивного комплексу, магістраль Северний луч, яка зв'яже центр міста зі спортивним комплексом на проспекті Мира.

По забезпеченості громадським транспортом Москва вже сьогодні посідає перше місце серед інших столиць світу. Дальша його реконструкція гарантує комфортне обслуговування всіх учасників і гостей Олімпіади-80.

В. КУЛИКОВ,
кор. ТАРС.

Москва.

ВІВТОРОК.

14 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — Художній телефільм «Марш революції». 1 і 2 серії. 11.00 — Концерт. 14.30 — «Сільські будні». 15.20 — «Р. Роллан. Створення життя і творчості». 16.00 — «Наши люди». 16.30 — «Об'єкти». 17.00 — «Хлопці справжні». 17.45 — «Атоммаш: будова, вавод, місто». 18.00 — Інформаційна програма. 19.00 — Хорей: «Соняш». «Салават Юлаєв». 1 і 2 періоди. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Хорей: «Соняш». «Салават Юлаєв». 3 період. Відеозапис. 22.10 — Зустріч з майстрами Ленінградського оперного театру імені С. Кірова. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Інформаційна програма. 11.00 — Для школярів. «Старі надії». 11.30 — Мультифільм. 11.40 — «Шкільний екран». 10 клас. Історія. 12.10 — Для малю. «Срібний дзвіночок». 12.30 — Художній телефільм «Три дні у Москві». 1 і 2 серії. 16.55 — К. т. «Павлівський казир». (Кіровоград на Республіканському телебаченні). 17.15 — «Шодежник соціалістичного змагання». 18.00 — Реклама. Оголошення. 18.30

19.00 — «Теоретичні народів світу». 19.30 — Хорей: «Крилат Рад». ЦСР. 21.00 — «Час». 22.05 — «Ваша думка». По закінченні — новини.

СЕРЕДА.

15 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Дітям про звірят». 9.25 — Художній телефільм «Серед добрих людей». 10.45 — «Будь ніччодорожкою». 11.30 — Док. фільм «Соціалістичні країни». 15.30 — «Рідна природа». 15.55 — «П. Неруд. Створення життя і творчості». 16.35 — «Дітям науки». 17.05 — «Музичні вечори для юнацтва». 18.00 — «День за днем». (К. т.). 19.00 — «Рішення літнього (1978 р.) пленуму ЦК КПРС — у життя». 19.20 — «Пені 78». 20.00 — Телефільм «Камілла». 2 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — Міжнародне олімпійське «Спортлото». Випуск 2. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Інформаційна програма. 11.00 — Для школярів. «Старі надії». 11.30 — Мультифільм. 11.40 — «Шкільний екран». 10 клас. Історія. 12.10 — Для малю. «Срібний дзвіночок». 12.30 — Художній телефільм «Три дні у Москві». 1 і 2 серії. 16.55 — К. т. «Павлівський казир». (Кіровоград на Республіканському телебаченні). 17.15 — «Шодежник соціалістичного змагання». 18.00 — Реклама. Оголошення. 18.30

— «Орієнтир». 19.00 — «Вісті». 19.30 — «Наука і життя». 20.15 — Камерний концерт. 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Кереб». 22.30 — Мультифільм для дорослих. По закінченні — новини.

ЧЕТВЕР.

16 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Дітям про звірят». 9.25 — Фільм «Хенру-ска балада». 11.00 — «Пародна творчість». 14.30 — «Твій труд — твоє висота». Інформпрограма. 15.25 — «Тяга Ленінська біологів». 15.55 — «Справи московського комсомолу». 16.25 — «Потих, хто буде в нас». Пісенна сюїта В. Кладішнікова. 16.45 — «Російська мова». 17.15 — «Відгукітсьєл, сурма!». 18.00 — «У нас в гостях». Концерт. (К. т.). 18.30 — «Людина та її спав». 19.00 — «Ленінський університет міжнародів». 19.30 — «Російський романс». 19.55 — «Телефільм «Камілла». 3 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — «Документальний екран». По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — Для дітей «Сонячне коло». 10.45 — «Документальний екран». 11.00 — «Квартет «Гварнері». 1 серія. 11.55 — «Золоті Зірки України». Кінопарис. 12.10 — Для малю. «Срібний дзвіночок». 12.35 — «Селу — індустріальному бау». 12.55 — М. Моголі. «Тисяч, патетична». 16.30 — «Візити мої неозора». 17.30 — Республіканська фі-

лімо математична школа. 18.00 — Фільм-концерт. 18.30 — «Виросте тогоська». 19.00 — «Вісті». 19.30 — «До першого республіканського «Залу кардіологів». «Доброго вам здоров'я». 20.00 — Фільм-концерт «Бетрадіна мозаїка». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — «Телефільм «Моя доля». 1 серія. По закінченні — новини.

П'ЯТНИЦЯ.

17 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «Відгукітсьєл, сурма!». 9.40 — «Телефільм «На далекій тоці». 10.50 — Фільм-концерт «Гре Олер Катан». 14.30 — «По Сибіру і Далекому Сходу». Док. фільми. 15.00 — «В. Іванов. «Бронеполіт 14—69». 15.45 — «Шахова нічкова». 16.15 — «Москва і москвичі». 16.45 — «Людина та її спав». 17.15 — «Інтерклуб». 18.00 — «День на думку». (К. т.). 18.15 — Мультифільм «Золотий осели». 18.35 — Концерт намерного хору. 18.50 — «Соціалістичний спосіб життя і добробут народу». 19.35 — «Кіровоградщина спортивна». (К. т.). 20.10 — «Телефільм «Камілла». 4 серія. 21.00 — «Час». 21.30 — «З лісною по життю». Відеозапис телеконцерту молодих виконавців. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.10 — «Сторінки творчості». Дмитро Бедзик. 11.15 — «Телепорт на ударній будові». 11.35 —

«Вісті». Фотогод. 11.40 — «Візити екран». 6 клас. Українська література. 12.10 — Для малю. «Срібний дзвіночок». 12.30 — «Телефільм «Квартет «Гварнері». 2 серія. 16.45 — Концерт. 18.00 — Концерт оркестру народних інструментів. 18.30 — Док. фільм «Виселав Павлович Губенко. Хірург». 19.00 — «Вісті». 19.30 — В. Осеко «Світлопола поема». 20.00 — «Республіканський сьєдз ясости». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — «Телефільм «Моя доля». 2 серія. По закінченні — новини.

СУБОТА.

18 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — «У. Москошському зоопарку». 9.25 — «Для вас, батьки». 9.55 — «Радні і життя». 10.25 — Музична програма «Ранкова пошта». 10.55 — «По музях і виставочних залах». 11.25 — «Рух без небезпек». 11.55 — Тир. «Спортлото». 12.10 — «Здоров'я». 12.55 — «Музичний абонемент». 13.40 — «Козо читань». 14.30 — Худ. фільм «Друг мій. Козьма». 15.55 — «Людина на землі». Про трудовий сільського господарства. 16.55 — «Пінарагу: народ проти фашизму». 17.25 — «Співає заселений аргент Татарської АРСР Р. Ібрагімов». 18.00 — Новини. 18.15 — «У світі творців». 19.15 — Фільм-опери «Віят. Родіа». 21.00 — «Час». 21.30 — Зустріч із заслуженим артистом РРФСР А. Міроносим. По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Телефільм «Старі годівні». 11.20 — Концерт майстрів мистецтва. 12.20 — «Сторінки творчості». Євген Лемок. 12.50 — «Село і люди». 13.35 — Концерт. 14.30 — «Республіканський огляд творчості молодих композиторів України». 15.45 — Для дітей. «Картусин кінозал». 16.35 — «Циркова програма». 17.30 —

«Вперед, орлята!». 17.50 — М. Савіко. Е. Рішкова. «Візити білі». Вистава. (В перерві — 19.00 — «Вісті»). 20.30 — Концерт «Старовинні марші і вальси». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Художній телефільм «Моя доля». 3 серія. По закінченні — новини.

НЕДІЛЯ.

19 Листопада

ПЕРША ПРОГРАМА. 8.00 — «Час». 8.35 — Гімн України. 8.55 — Концерт. 9.30 — «Бу-дильники». 10.00 — «Славу Радіськомому Союзу». 11.00 — Фільм «Садко». 2 частини. 12.10 — Док. фільм «Якщо сам забудеш». 12.30 — «Сільська будинок». 13.30 — «Музичний кіоск». 14.00 — «Тетяна на виставі». Л. Лопов. «Золота карета». 16.15 — «Міжнародна налімар». 16.45 — «Сьогодні — День ракетних військ і артилерії». 17.00 — Концерт, присвячений Дню ракетних військ і артилерії. 17.30 — Док. телефільм «Дітям з білого острова». 18.00 — Новини. 18.15 — Хорей: «Салават Юлаєв». ЦСР. 20.00 — «Час». 21.30 — «Про бабеть». 22.20 — Док. телефільм «Голуба нічочка історії». По закінченні — новини.

ДРУГА ПРОГРАМА. 10.00 — Новини. 10.15 — «Кінопрограма «По відній історії». 11.10 — Для дітей. «Накази про Скомохо та царя Горюха». 12.40 — «Доброго вам здоров'я». 13.10 — Док. телефільм «Дітям з білого острова». 14.10 — «Чарівний танець». Фільм-концерт. 14.45 — «Сьогодні — День ракетних військ і артилерії». 15.45 — «Дніпро район». «Молода поезія республіки». 16.45 — «Хто — за? Хто — проти?» Фільм-вистава. 18.30 — «Вечір наукового кіно». 19.30 — Інформаційна програма «Актуальні намери». 20.15 — «Недільний суєтнір». 20.45 — «На добраніч, діти!». 21.00 — «Час». 21.30 — Фільм «Пішки вдало». По закінченні — новини.

Наша адреса і телефони

316050, ГСП. Кіровоград-50, вул. Луначарського, 36. Телефони: відповідального секретаря та відділу комсомольського життя—2-45-35, відділу пропаганди, відділу листів і масової роботи—2-45-36, відділу військово-патріотичного виховання та спорту — 2-46-87.

Газета виходить у вівторок, четвер, суботу.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкома ЛКСМУ г. Кіровоград. Газета печатається на українському мові.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління у справах видавництва, поліграфії і книжкової торгівлі, м. Кіровоград, вул. Глінка, 2.

Редактор М. УСПАЛЕНКО.